

עלי מרפא
שערי הגליל
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

יש לך תקוה
רבי איך להיות תלמיד
תממות ופשיטות
עשרה בטבת
התקרבות של המגיד זי"ע

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

התורה הזמנית:
מדרגות בכפיית היצר
כפיית היצר ע"י דיבור
ההפצה - צוואה לזרות
ויתבר יוסף אל אחיו
נקודות חינך ממוהר"ת
התעוררות ללקוטי תפילות
תפילין דרבינו תם

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אחוז עצמך בשבת קודש ותתחזק

ב"ה יום ו' ערש"ק תקצ"ח, נעמרח

כי.. יש שבת קדש הוא עצה נפלאה על הכל, בבחינת שבת אגן על אדם הראשון וכו'. וכמו שפאר אור עינינו שפאשר מנרשין את האדם וכו' צריך להעמיד עצמו אצל שבת וכו'. ועקר פקתו הוא בקשיטות לעמוד עצמו אצל שבת, פאשר פתחתי לעיל, וגם בזה יש הרבה לדבר. פי אין לנו במה להחיות עצמנו פי אם בקדשות שבת פשוטו, ובקדשות הצדיק האמת, שהוא שבת דקלהו יומי, והוא מגלה לנו וממשיך לנו קדשות שבת ושמחת שבת. והעקר - שאז תגלה תפארת ישראלי, מה שהשי"ת מתפאר עם כל אחד מיתוראלי בפריטות, אפילו עם היריע שפריגים, שהיה החיות והקיים של כל ממות השבע, וגם בזה יש בלבי תהלה לאל הרבה לדבר, ואם ויהי ה' עמנו, נקבה לדבר בזה בעזרת יתברך.

ואשר פתבתי, שבעת שעובר ההרפוקאות והבלבלים, אי אפשר להרגיש חסדי ה', רק אח"כ - קשמוחתי קצת - אז ואים נפלאות חסדי ה', זאת אני יודע מכבר מימים רבים, וכבר דברתי מזה עם אדמו"ר ז"ל בעצמו ואמר לי שכן הוא, אך אנכי"ב היה פתחו שיתחזק האדם דיקא בעת החזק הגדול למצא איזה הערה עדי שיקרא אז דיקא חסדי ה' ונפלאותיו. ועכ"פ יאמן בהם באמתה שלמה, שפדאי הש"ת טוב לכל בכל עת, וכבר עזר לו הרבה ונדאי לא ירוב אותו גם עתה. וזה עקר הפולחמה - להפך היגון ואנחה לששון ולשמחה, וכבר דברנו בזה הרבה, ועוד חזון למועד. שיתקח ה' עינינו לדבר בזה, ללמד וללמד... נתן מברסלב

נוחו של דך

על חייו שבארץ ישראל אומר יעקב 'מעט ורעים', ואילו במצרים ערוות הארץ מכריזה התורה ואומרת 'ויחי', שם? הייתכן?

עדן. אך הם גם השיגו את ה'שפיץ' של גן עדן - להפוך פיסת חומריות עצבה ונאנחת לשמחה ואושר. כאן מתחולל נס. צדיק שמח אין בכך רבותא. זכתה לו ידו ועבודתו, שמח הוא בחלקו שבגן עדן. אבל איש פשוט, המוני, יתהלך כאן בעולם מאושר ושמח? זהו

ביוסף נאמר "ויחי איש מצליח". צדיקים הם הנבראים שזכו לדלג על משוכות החומר, להתנתק מסרבוול הגשם ולמצוא תחת כל הכיסויים וההסתרות את השמחה האינסופית המצויה שם תמיד. שכן לא נברא העולם כדי להריץ את האנושות סביב עצמה במצוד הפרנסה, הבריאות והתאוות. אלא להשיג את האושר, צריך רק לדעת היכן לחפש אותו ואיך.

מה מונע אנשים מהשגת מכרה האושר? בפשטות שלל סיבות: תאוות. פגמים. ירידות. התגשמויות. אין לך מחסום בפני כניסה לגן עדן כמו קרטוב עצבות, ואין לך ממציא עצב כמו טעם עסיסי של עולם הזה. מכל הסיבות הללו אנשים כערכנו, דהיינו המון העם, רחוקים מאוד מהשגת היעד - אושר. מה עושים אפוא?

התשובה תלויה בפסק דין שיינתן על ידי בית דין של מעלה. יש דברים כאלה, פטישו של השופט חובט על הדוכן ופסק הדין יוצא נחרץ: פלוני אלמוני זכאי לחיים שיש בהם כל טוב. הפסק הנחשק הזה עשוי להתממש כאן בעולם באופן מאוד פשוט: אתה תגיש לארון ספרים, תחליף למשל כרך של 'ליקוטי הלכות', תפקח עיניך ואוזניך ותתחיל לרוות. קילווחין-קילווחין של מים חיים. משיבי נפש. מתוקים. אם כך נפל בחלקך - דיך, כבר עומדות רגליך בשערי גן עדן.

להתחיל לחיות

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה" דרשו חז"ל שהשנים הללו היו הטובות מכל שנותיו. הפליאה עצומה, מכל שנות מגוריו בארץ ישראל לא היו לו ליעקב אבינו שנים טובות וברוכות כמו השנים בהן ירד מצרימה, אל ערוות הארץ. שם? שם היו לו חיים טובים?

אכן כאן מלמד רבי נתן יסוד עצום: "עיקר שלמות השמחה בו יתברך, שזה עיקר החיות, הוא כשמתגברים לחטוף היגון ואנחה ולהופכם לשמחה". שמחה זה נפלא, אך היכן טמונה השמחה השלימה? במקום אליו חומק העצב ומסתתרת בשעה שליבך מתרונן משמחה. וכפי שלימד רביז"ל על הפסוק "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה". שבשעה שאדם שמח היגון ואנחה בורחים מפניו, העבודה היא לרדוף אחריהם, להשיגם, ולהופכם לשמחה. הצדיקים השלמים אכן זכו לדלג ולקבוע משכנם בגן

העולם מלא בבעלי נכסים המוקפים בתפנוקי תבל אך עניים לגמרי מהנכס החיוני ביותר - שמחה ואושר. גש אל הצדיק, אל יעקב, ולמד איך לחיות.

חידוש. ואת החידוש הזה עושים הצדיקים. הם יורדים אלינו ומהפכים את הטבע המסורבל שלנו לשמחה. משיבים את הנפש בעצות מתוקות, מרעיפים טל של שמחה וחירות הדעת. גם עשירים מופלאים זקוקים נואשות למענה. העולם מלא בבעלי נכסים המוקפים בכל תפנוקי תבל אך עניים לגמרי מהנכס החיוני ביותר - שמחה ואושר. כך גם ברוחניות. אדם עלול לצבור הון רוחני: לימוד, ידיעות, מעשים טובים, ובכל זאת ערודו עני, נטול שמחה. עשיר אתה בהונך בנאדם, אך עני בחיך. גש אל הצדיק, אל יעקב, ולמד איך לעשות 'ויחי' בחיך.

רבי נתן

בצום הרביעי חל יומא דהילולא של התלמיד הגדול, מורינו רבי נתן. קודם הסתלקותו הותיר אחריו רבי נתן מחייה ומזון לימים הארוכים בהם תתעבה החשכה והגלות. קיבל רבי נתן מרבינו את כוח הנתינה. את היכולת לשלשל ולמסור אלינו את חבל ההתקשרות אל היכלי גן עדן של רבינו.

קודם פטירתו שח רבי נתן אודות הסתלקותו של עזרא הסופר והתגברותו של ה'טרייף פסול'. ורבי נתן מבשר ואומר: אמנם כן, העולם צולל אל קרקעיות של תוהו ובלבול. אמת, היום זה לא מה שהיה פעם. נכון, ירידת הדורות לובשת פני צניחת הדורות. ובכל זאת דף אחד, דף אחד בלבד יהיה תיקון להכל. ר' יהודי, הינך מעוניין לחיות? להצליח? לנשום כבר אוויר של גש עדן. מדוע תעמוד בחוץ? גש אל ודפדף בדפי המרפא, גש וממש את חלומותיך, עכשיו.

חק ולא יעבוד

יום	יום לחדש	יום מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות הדי	משנה ברוכה ה"ב	דף היומי נדרים	ימי מוהר"ת
שבת	יד	לה	מז	יח	עד	לב
א	טו	לה	מו	יט	עה	לג
ב	טז	לה	מז	יט	עו	לד
ג	יז	לה	מז	ב	עז	לה
ד	יח	לה	מט	ב	עח	לו
ה	יט	לה	נ	בא	עט	לז
ו	כ	לה	נא	בא	פ	לח

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא. סימן ל"ג

הרבי שמביא לידי קיום

כשהאדם אינו בקו הבריאות, הרי יש אז 'שולחן ערוך'... רבינו עצמו אמר פעם 'כשבריא, צריכים לעשות ולעשות ולעשות, כשלא בריא, מניחים בצד את ניסור הברזל, הכוונה היא על העבודות הקשות שיש בעבודת ה'.

נקח למשל את העצה של חצות, כשאדם לא בריא ח"ו, סובל חלילה מכאבי ראש, הרי יש כבר דיבור של רבינו על זה, 'צריך לשמור את המוח', רבינו גם אמר לרבי בער 'החצות שלך יהיה בשעה שלש', אבל אם האדם בריא צריך לעשות לעשות ולעשות.

רבי נתן אמר 'שמעתי מרבינו ז"ל שיעקר העשיה והמעשים טובים הוא צדקה'. זה כל הענין של רבינו. תורה ותפילה ולהרבות בצדקה, ולשמור על הזמן, ולקום בעת רצון. ולבד מזאת הכח של הרבי הוא גדול ועצום שזה עוזר לבא לדברים האלו. אילו לא היה כוחו גדול כ"כ, מדוע יש לרבינו כח יותר מכל שאר הצדיקים, והלא גם המה דברו מחצות ומהתבודדות, אלא שהכח של רבינו ג"כ נכנס כאן, הוא באמת מדבר מזה, אבל גם מביא אותנו לידי קיום. הרי בכל זאת הוא הרבי שלנו, לא רק שהוא דיבר וזה כתוב בספר, אלא הוא מביא את האדם לקיים את הדברים, וגם מי שלא יכול לקום חצות, לכל הפחות הוא מבקש על זה מהשי"ת, ומשתדל לקום כמה פעמים בשבוע, לכל הפחות הוא יודע שיש מושג כזה, מדבר דיבור לפני השי"ת, נכסף, משתוקק, וגם מתאמץ להגיע לזה.

- - - זו גם היתה האהבה של רבינו לכל ישראל, הוא דן כל אחד לכף זכות, כאלה לשונות של התחזקות לא שומעים בשום מקום. 'גוואלד, זייט איין נישט מייאש' 'אלי מתקרבים אנשים שהשאול תחתיות מעט בשבילים'. כי רבינו לא ריחק אף אחד, לא היה קיים אצל רבינו שום נידח.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לשמוע לשון הרע ללא תועלת, ואסור לקבלו בשום אופן. אך צריך לחשוש ללשה"ר ולשמור עצמו או אחרים מנזק, ובתנאי שלא יקבל את הלשה"ר רק להשמר בלבד, מבלי להוריד מערכו וכ"ש שלא להזיקו. רק יעמידנו על חזקת כשרות.

אסור לקבל לשה"ר על כל אחד מישראל, חוץ מאלו שיצאו מכלל ישראל ר"ל כגון: יהודי המשתמד. הכופר במזיד באחד מי"ג עיקרי האמונה. הפורש מדרכי ציבור. המחלל שבת במזיד בפרהסיא. העושה עבירה להכעיס. והמוסר לשלטונות של גויים או ליהודים השולטים שלא ע"פ דין תורה.

אם חטא במזיד כמה פעמים ואינו מקבל תוכחה, או השומר תורה שעבר על איסור מפורסם כ"פ, מותר לקבל עליו רק לשה"ר מעין אותה העבירה, ואסור לקבל אם מספרים עליו שעבר עבירה אחרת שאינו מוחזק לעבור עליה, רק לחשוש. קיצור הל' לשה"ר פ"ד ס"ג.

**יְקַדֵּם שֶׁהֵבִיאוּ לוֹ הַאֲמֹנְטֵי דְבַר הַרְבֵּה בְּמַעַט
בְּצִנּוּאָה וְכִי אָמַר: אֲרִיכִים אַתֶּם לְהַחֲזִיק אֶתְכֶם
בְּיַחַד בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה: מִכְּתַב הַפְּתִלְקוֹת מוֹהַרֲנֵי"ת**

מנשה ואפרים

שכחה בבחינת מנשה - כי נשני אלוקים, גם שם יש השי"ת, וכן על ידי נקודות טובות בבחינת אפרים - כי הפרני אלוקים (ליקו"ה עירובי תחומין ו' אות ז).

מנשה ואפרים - בפרשה זו למדים שיוסף שהוא הצדיק יש לו שני לימודים, מנשה ואפרים, לימוד אחד לחפש תמיד את ה' כאילו לא התחיל עדיין, בבחינת 'מנשה' כי נשני אלוקים'. לימוד שני לדעת שה' נמצא איתנו בכל מקום בבחינת 'אפרים' - כי הפרני אלוקים בארץ עניי' (ליקו"ה שותפים בקרקע ה').

מנשה ואפרים - אין יודעים איזה לימוד הוא העיקר, כי נדמה שהעיקר הוא לחפש עוד בבחינת 'מנשה' אך יעקב מקדים את אפרים לומר לנו שהעיקר הוא החיזוק שה' נמצא איתנו (שם).

מנשה ואפרים - בפרשה זו למדים שכאשר אנו רוצים לברך את הבנים שלנו מברכים אנו שיהיו כאפרים וכמנשה, היינו שיהיה להם את שני הלימודים אלו שהם עיקר השגת הדעת, מצד אחד לחפש תמיד את ה', ומאידך לדעת שה' עמו ואצלו (שם).

עצמות יוסף - פרשה זו מגלה 'העליות את עצמותי מזה איתכם' - כי אי אפשר לצאת ממצרים רק על ידי עצמות יוסף שהוא קבר הצדיק אשר שם אפשר לזכר את עצמו לבוא למוחין נעימים וכך לזכות לבוא לקדושת ארץ ישראל (ליקו"ה ברכת הפירות ד').

ויחי - פרשה זו מגלה שדייקא לאחר שיורדים למצרים שם אפשר להפוך היגון ואנחה לששון ושמחה ולקבל חיות חדשה בבחינת 'ויחי יעקב' (ליקו"ה ברכות הודאה ו').

בחרבי ובקשתי - פרשה זו מגלה שיעקר הכלי זיין של האדם לנצח כל מלחמה רוחנית וגשמית הוא התפילה, כמו שכתוב בפרשה 'ואני נתתי לך שכס אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי' - ותרגם אונקלוס 'בתפילתי ובקשתי' (ליקו"מ ס' ב').

האספו - בפרשה זו למדים שבאחרית הימים עיקר התקווה הוא בכך שמתאספים ומתקבצים יחד כולם באהבה אצל הצדיק, כמו שיעקב אבינו ביקש לגלות את הקץ ועל כן ביקש 'האספו' והקבצו' (ליקו"ה נטילת ידיים ו', הודאה ו', תשעה באב ד').

מנשה ואפרים - פרשה זו מלמדת שכפי שמירת הברית של האדם כך זוכה לדרגה בתפילה בו יצליח לעסוק יחד בבקשות עם שבחו של מקום, כמו שמצאנו שיוסף שהיה מרכבה ליסוד - קדושת הברית, הוא זכה לבכורה שהוא שני חלקים בתפילה - שבחו של מקום ושאלת צרכיו (ליקו"מ ס' ב').

מנשה ואפרים - בפרשה זו למדים שיעקר רפואת הנפש הוא על ידי שני דרכים של חיפוש במקום של שכחה, וכן למצוא נקודות טובות - כי הכח להחזיק מעמד במצרים הוא דייקא על ידי שני הכוחות של מנשה ואפרים, היינו שגם במקום של

הליכות

שיחות ומנהיגים

אחדות

מה ש'אומר רבנו יויכל להשיבו בתשובה' - 'אזוי אזוי, דו זעהסט וואס דער רבי זאגט? יויכל להשיבו בתשובה!'. מוהר"ן ז"ת אמר: "איך קען זאגן א פרוש אויף דעם ש'עווערסטן' 'מותר' ש'ידי, און אויף קיין מענטשן ניט. וואראס דער עקר איז דער 'לב נשבר ונדפה אלקים לא תבדו', און ווער קען וויסן ווער עס האט דעם אמת'ן לב נשבר" - "אני יכול לומר פרוש על הפת"ם ש'ידי המקשה ביותר, ולא על אדם. פי העקר הוא לב נשבר ונדפה אלקים לא תבדו' (תהלים טא, ט), ומי יכול לדעת למי יש את לב נשבר' האמת?!"

הדגיש והרחיב מאד מוהר"ן ז"ת המובא בפרש"י הפתגם (אויב ג, ט): "קטן וגדול שם הוא". "קטן וגדול - ווער ס'איז קלוי ווער ס'איז גרויס וועט מען דארטן וויסן" - "קטן וגדול - מי הוא גדול ומי הוא קטן, שם הוא - שם ידעו". הינו ש'בדו העולם אין יודעים קלל מי הוא הגדול והחשוב במעלה בשמים, ומי הוא הקטן במעלה. ורק למעלה בשמים ה' הבוהן לבות הוא יודע היטב מדרגת כל אחד ואחד באמת: שיה שרפי קורש.

אמר פעם מוהר"ן ז"ת: "אני סובל קלל וקלל שנים מהלכות. ואף ש'רואה אני שני סבלים ברחוב ש'פתקוטטים ונותפחים ביניהם, דוקר הדבר בלב" - "ש'טעקט דאס מיד אין הארץ". מוהר"ן ז"ת פרט את המסנה (נעים ב, ה): "פל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו". ואמר: "ועתה מעג איך זעהן קל הנגעים, אז מין פנגה איז נאר אז איך זאל זיין 'חיון', אז איך וועל ארויס גיין פון 'נגעי עצמו' דעמאלט מעג איך זעהן" - הינו ש'פל הנגעים אדם רואה בתנאי ש'חיון מנגעי עצמו, ש'אם ראה נגעי חברו, צריך להיות משרתו רק פדי ללמוד ולהזהר לצאת מנגעי עצמו. וזהו: 'פל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו'.

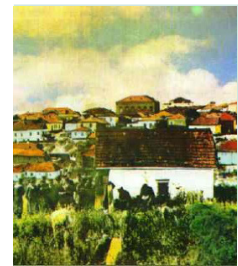
פ'נסע מוהר"ן ז"ת לבראד עם רבי נחמן טולטשינער, דבר מוהר"ן ז"ת מענין התורה 'אזמרה' (לקוטי קמא סימן רפב) בהתלבבות. ואמר רבי נחמן טולטשינער: "בפדאי, בנדיא. בהתפנות שפשוט ונכון הדבר ה'למוד מתורה זו. פנה אליו מוהר"ן ז"ת אמר: קר קר, רבי נחמן! וכי פשוט לך הדבר? פנה אלנישם פ'ר גרבת' לשם יתברך על ידי תורה זו? ראה

מאבן עזובה לראש פינה

רבי אברהם וידידו רבי מרדכי המתינו עד שרבי פנחס יהושע יסיים את השתטחותו על הציון הקדוש, כדי להתלוות אליו, אולי יזכו לשמוע מפיו דיבורים מהנחל נובע. בצאתו מהציון כשהבחין בהם נהרו פניו. הם החלו לצעוד יחדיו, ואז נעצר לפתע רבי פנחס יהושע, עצם את עיניו והתעמק במחשבותיו כשפניו מתלהטות. לאחר מכן פקח את עיניו ואמר להם: "מה אומר לכם, רואה אני שכבר הייתי כמה פעמים בעולם

בבנין, לעתים נופלת לידי אבן קשה ועקומה כל כך, שכשנסתת אותה בצד אחד - נמצאת היא עקומה בצד השני, וכך שוב ושוב, עד שלבסוף מרים ידו ומתייארש ממנה ומשליכה הלאה. כך הדבר גם ברוחניות, הצדיקים בונים את קומת השכינה ועמלים לתקן את נפשות דורם ולישר את לבם לאביהם שבשמים. אולם בכל פעם שבאה נשמתו לעולם, ניסו הצדיקים לתקניו ולא יכלו, עד שנסארתי כאבן מושלכת ומתגוללת.

"אבל ה' יתברך החושב מחשבות לבל ידח ממנו נידח, חמל בחמלתו הגדולה על נפשי העזובה זמן רב כל כך, והביאני עוד פעם אל העולם, בדור הזה, לאחר שכבר היה רבינו הקדוש והנורא בעולם, והוא כבר גילה עצות נפלאות ונוראות ותיקן תיקונים נפלאים ונוראים ונחמדים כאלו, שעל ידם יכולים כל הנפשות להתקרב להשם יתברך, יהיה מי שיהיה, אפילו מכל המקומות הרחוקים והנדחים והמפוזרים והמטונפים מאוד. עכשיו ביטחוני ותקוותי חזק בה' הטוב, שעל ידו ובכוחו הגדול והקדוש אזכה שלא לקלקל עוד חלילה, ולתקן בחיים חיותי את כל מה שהעויתי עד עכשיו בכל הגלגולים הקודמים, על פי דרכי הקדושים והנוראים המסורים לנו על ידי תלמידיו הקדושים והנורא.

כי לא ידח ממנו נידח.

אהל ציון רבינו הק' בימים עברו

הגשמי הזה"

שני הידידים, רבי אברהם שטרנהארץ ורבי מרדכי שור"ב, שהיו אברכים צעירים בעת המעשה, מקשיבים בדריכות, ורבי פנחס יהושע, מגדולי תלמידי מוהרנ"ת, ממשיך ואומר: "הייתי בדורו של התנא הקדוש פלוני, ובדורו של צדיק פלוני, וכך התגלגלה נשמותי שוב ושוב, והיה הדבר קשה בעיניי: במה השתניתי מחבריי בני גילי, מדוע רק אני התגלגלתי פעמים רבות כל כך לעולם הזה? הרי חייתי בדורו של תנא קדוש פלוני שעסק בתיקון נשמות ישראל, ומדוע עזבני בדרך לנפשי ולא תיקן גם אותי בתוכם? כן חייתי בזמנו של צדיק גדול אחר, אולם גם הפעם נשארתי בלתי מתוקן.

"עד שבאתי בגלגול הנוכחי. והתפלאתי מאוד על הדבר, האם לא היה ביכולת הצדיקים הנוראים האלו לתקני? הרי יודע אני שתיקנו רבבות נשמות, ומדוע נגרע חלקי?"

"עד שהסכמתי בלבי שאני בעצמי החייב בזה. כי הנה חכמינו ז"ל אמרו שהצדיקים תלמידי החכמים נקראים 'בונים' - 'אל תקרי בניין אלא בוניין', כי הם בונים את קומת השכינה מדור לדור. וכמו שרואים בגשמיות, שכאשר הבנאי מסתת אבנים ומיישרם על מנת שיהיו ראוים להיקבע

"והדבר הוא פלא" - הוסיף רבי פנחס יהושע - "איך יתכן שנפש שפלה ופגומה כזו, שהתייארשו ממנה כל צדיקי הדורות הקודמים, תזכה להתקרב לאור צח ומצוחצח כזה, לרבי עליון וקדוש ונורא כזה? וזה שמתמיהה הפסוק בתהילים: 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה' - נפש שמאסו בה הבונים, הצדיקים, תהיה לה זכות להתקרב אל הצדיק האמת העליון הזה, ה'ראש פינה', שממנו יתד ופינה לבריאת כל העולמות כולם!? הא כיצד?!"

"אכן 'מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו', אין זה אלא מדרכי ה' הנעלמים והנפלאים, אשר אין ביד אנוש להשיגם! ועל כך מסיים הפסוק: 'זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו', שבזה היום, בדורותינו אלה, נגילה ונשמחה בו - ברבינו הקדוש, בשמחה שאין לה קץ כל ימי חיינו!"

(על פי: 'טובות זיכרונות' עמ' קנא)

דרני נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ל"ג מאמר ו'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] והנה יש שני מיני ימים, ימי טוב וימי רע. וכו' נמצא אפילו במדור הקלפות, הינו בימי רע, שהם מדות רעות ולשונות עפו"ם, [גם] שם יכולין למצוא אותיות התורה. אבל מחמת רבוי הקבועים ונדל הצמזום, אינם נראים אותיות התורה, הינו ימי טוב, על ידי ימי רע והחשך השורה עליהם. אבל מי שפופה את יצרו הרע, הינו הימי רע, הינו המדות רעות, אזי הרע נתבלבל לגמרי נגד ימי הטוב שבהם, אזי אותיות בולטות ונראים ומאירים ביותר. וכו' נמצא, זה שפופה את יצרו, הינו שפופה את ימי רע. כשהוא מדבר עם העכו"ם או שרואה מדותיהם, אזי תקף הרע ששוכן על הטוב הינו אותיות התורה, נתבטל ונפול, ואותיות התורה בולטין, אזי הוא יודע התורה שבאותו הדבר: וזה שכתוב בזהר הקדוש וכו'. וכשפופה זה האדם, שהוא דומה למלאך ה' צבאות, על ידי שפופה את יצרו, הינו הימי רע. אזי הרע הינו לשונות העכו"ם נכפפין ונתבטלין בנגדו, ואז נשארין אותיות התורה בולטין. וכשנפשטין מהקבועים הנשמיים, הינו מלשונות העכו"ם הינו ממות רעות, הינו מימי רע, אזי מקבלין אלו אותיות התורה אור רב יותר ממה שהיו מקבלין מתחלה. וכו' אבל כשנפשטין האותיות מהקלפות, אזי מקבלין אור רב מלעילא. וזהו: "עשי דברו לשמע בקול דברו", כשעושיין ובוניין להתורה שהיה מתחלה מפזרין ומפזרין בלשונות העכו"ם ובמדות רעות ובימי רע, אזי "לשמע בקול דברו", וזוכין למשמע קליו מלעילא. הינו שהדבר, הינו התורה, מקבלין אור רב מלמעלה, וזה שמיעת התורה:

וזה בדינת נעשה ונשמע, שמתחלה עושיין ובוניין לאותיות התורה, שהיא אותיות בולטות ומצטרפות (יזא ע"ג). ואחר כך נשמע, זכין למשמע קליו מלעילא. הינו שאותיות התורה מקבלין חיות ואור רב יותר ממה שקבלו מתחלה, כשהיו מלשטין בלשונות הגוים ובימי רע:

מתבאר כאן ג' מדרגות

במאמר הקודם נתבאר שלכאורה יש כאן כפילות בלשון רבינו שחוזר על אותו עניין ג' פעמים, ולפום ריהטא אינו מובן מפני מה חוזר שוב ושוב על כל העניין, אבל מתוך דקדוק לשון רבינו ומתוך התבוננות בכללות המאמר מתבאר שאכן מדובר כאן בשלשה שלבים ומדרגות שונות ואין כאן סתם חזרה בעלמא, ונחזור שוב בקיצור על המדרגה הראשונה, ונמשיך לבאר את המדרגה השניה והשלישית.

המדרגה הראשונה כפיית הרע בפשיטות

כי ההתחלה היא בכפיית הרע בפשיטות, שמתגבר על האדם תאוות, או עצבות וייאוש וכדומה, שכל זה הוא הרע הגמור בפשיטות, ואז עבודת האדם הוא להתעורר בכפיית הרע הזה, ועי"ז יש לו כח לראות את הטוב שיש לו, כי גם בזמנים האלו שמתגברים עליו נסיונות, הרי הוא מלא טוב, ועי"ז כפיית הרע יש לו את הכח לראות את הטוב.

המדרגה השנייה היא השלום במדותיו

אבל אף על פי שבאמת ההתחלה מוכרחת להיות מעניין זה של כפיית הרע כפשוטו, [והתחלה אין הכוונה שפעם אחת בחיים עוברים בשלב זה ובה נגמר התיקון, אלא התחלה זו היא בכל פעם ופעם מחדש, כי עניין זה יש בו אלפים מדרגות, ובכל מדרגה מחדש מתעורר גם בחינה זו של הרע החיצוני והפשוט, ומוכרחים לכפותו ולעורר את הטוב הפשוט שהאדם עושה, שהם כל הנקודות טובות שיש לאדם, אבל אף על פי כן אין די בזה כ"ל, עיקר העבודה הוא להמשיך ולכר את הטוב "במדותיו", והיינו בכל מעשה שעושה ובכל עניין שעובר עליו, צריך לברר את חלק הטוב מחלק הרע, ולא רק בעבירות ומצוות שהם הרע הגמור והטוב

לחידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

אשוי הוזה לזה, אשוי המחפה לזה, אשוי המבלה כל ימי להתענג ולהשתוק ולקסוף לזה? על מה נאמרי? לזכה לאמונה שלימה ע"י ההתקרבות לצדיקים אמיתיים, שע"ז תבוא הגאולה. (ליקוטי הלכות, כבוד רבו ות"ח ג, כג).

הזכרה: יוסף חיים ויסירושלים זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

באיזה עניין מתגבר עוצם ההתגברות דהתגברות, עד שגם הכשר שבכשרים והצדיק שבצדיקים וכו' - בעניין זה גם בהם נפלה שלהבת? ששון ושמחה

הגמור וכנ"ל, אלא גם בעניינים שאינם רע גמור, אבל יש בכל דבר מידות רעות ומידות טובות, היינו צד של טוב וצד של רע, שהוא צד ההסתרה על האלקות שבעניין זה וצד הגילוי של האלקות.

כי בכל דבר יש את צד הטוב וצד הרע הזה, והאדם בטבעו נוטה לצד הגשמי שבדבר שהוא הרע שבו, אבל עבודת האדם היא למצוא את השלום שבכל מקום, היינו את החלק של ההתקרבות להש"ת שבמקום והעניין הזה, שזה עיקר השלום.

מדבר עם העכו"ם

זוה הכוונה שמדבר עם העכו"ם, היינו שנפגש עם רע, ונקט רבינו עניין זה בלשון של מדבר עם העכו"ם כי כל המושג רע מתייחס רק לעכו"ם, כי ישראל אין בהם שום רע בעצם, וכל הרע והגשמי הוא רק מה שלומדים מהעכו"ם, כי כל התאוות והמידות רעות בשרשם הם רק אצל העכו"ם, אלא שישאל לומדים מהם, ועבודת האדם היא לכפות את הרע הזה, [שאיך הכוונה על רע גמור של עבירות וכדו' וכנ"ל, אלא את חלק ההסתרה על הטוב והאלקות שבו, שנדמה לאדם שזה סתם תאוה של אכילה ושתיה וכדו', או שהעולם הוא סתם עולם שנוהג כמנהגו, שכל זה הוא הסתכלות של העכו"ם שישאל למדים מהם, אבל באמת בכל דבר יש אותיות התורה, ובכל דבר יש עבודה, שזה הכוונה מלא כל הארץ כבודו, וכל העולם מלא מאלקותו יתברך]. ועניין זה הוא עיקר עבודת האדם לבקש שלום במדותיו, היינו בכל מאורעותיו ובכל מה שעובר עליו ובכל מה שעוסק, בכלום יבניע את צד הרע וההסתרה, ויגלה את צד הטוב וגילוי האלקות שבמקום זה.

חלק מהכנעת הרע הוא עצם הידיעה שעניין זה הוא מהעכו"ם

ועל פי זה יתבאר שינוי הלשון שבפעם הראשונה הזכיר רבינו קודם שיש רע וע"ז מזכיר שכופה את יצרו ושע"ז מתגלה הטוב, אבל בפעם השנייה מזכיר קודם את כפיית הרע, ושאו כשמדבר עם העכו"ם הוא רואה את הטוב, כי זה עצמו חלק מהכנעת הרע, הידיעה הזאת בעצמה שהוא מדבר עם העכו"ם, והיינו שכל ההרגשות האלו וההסתכלות הזו היא מהעכו"ם, ושבאמת הוא רע שאינו שייך לישראל כלל.

המדרגה השלישית היא התיקון שמתקנים הצדיקים

ומה שמבאר בהמשך הוא כבר מדרגת הצדיקים שהם מתקנים את המקום הזה שיוכל להתגלות בו הטוב, ע"י שמכניעים את הרע לגמרי ובונים את התורה ששם, ואנו צריכים לידע זאת, כי זהו הגילוי שהם מגלים לנו על עוצם התיקון שבכוחם להמשיך, וכשאנו מתקשרים לכוחם הגדול, ע"י יש לנו גם כן את הכח להתעורר באתערותא דלתתא של כפיית היצר, ולגלות את הטוב שבכל מקום, הן באופן הפשוט לגלות את הטוב הפשוט ע"י התגברות על הרע הפשוט, והן בחלק של הכנעת ההסתרה וגילוי האלקות שבכל מקום.

אותיות בולטות מצטרפות ומאירות

ושלשת מדרגות אלו הם שלשה מדרגות בהארת האותיות שהזכיר רבינו בלשונו, כי המתבונן יראה שנוכרו כאן שלש לשונות על הארת האותיות לאחר שמכניעים את הרע, בולטות, מצטרפות, ומאירות, והם ממש ג' המדרגות הנ"ל, כי ההתחלה היא מה שהטוב בולט ואדם רואה את חלק הטוב שיש בו ואינו רואה רק את הרע, אבל אחר כך ממשיך ומברר את המדות המעורבות, שהם כל המעשים והמחשבות והעניינים שמעורבים טוב ורע וצריך לברר את האותיות של הטוב שגנוזות ומסתרות בלבושים, וע"י "מצטרפות" האותיות האלו, ושלמות התיקון הוא ע"י שהצדיק המופלג מעלה את האותיות אלו לשרשם ותיקונם ובונה מהם את אותיות התורה שע"י הם מאירים כי הם מקבלים אור רב מלעילא.

אך מאידך מוכח שכדי לכפות את היצר מוכרחים להתחיל מאור האהבה שבדעת ממה שמבואר שכדי להוציא את המשווק במדור הקליפות, מגלים לו שהקב"ה נמצא בשעיר-אהבה שלמעלה מהתורה הנגלית, וכן אומרים לו ואתה 'מחיה' את כולם, 'חיים'-אהבה שבדעת (בסוף התורה על מי האיש החפץ חיים)

וכן בלה"ל חנכה ג', מוהר"ן אומר שכדי לנצח את ימי הרע של יון, היו מוכרחים לאור הכהנים ופח השמן המסמלים אהבה שבדעת, ויש עוד ראיות שקצרה היריעה מהכיל, וא"כ צריך לדעת מהיכן ההתחלה,

ואולי אפשר ל"ע"פ הכלל שהפשט והדרש חוברו יחדיו בדברי רבינו, שרבינו מביא את הפסוק 'נעשה ונשמע' והפשט שלו אומר שבתחילה עליך לשמוע ולעשות מיד מתוך אמונה, שזה אמת, ואז תזכה לקבל את ההבנה וההשגה שבדבר.

וכן אצלינו חייבים להתחיל מאמונת האור הגנוז וחיבור לצדיקים בלי דעת, ורק כך אפשר לגשת לתורה המלוכשת בימי הרע ולהכניעם ולקיים את נגלות

לכבוד מערכת עלה לתרופה, ישנה נקודה מעניינת בתורה, שברצוני לשתף בה את הקוראים,

התכלית המתבארת בתורה זה לעשות שלום בין הלב לדעת, ובין אור הש"ת המלוכש בתוך לבושי הימים והמידות, אל אור האהבה של הש"ת את ישראל קודם הבריאה, שאינה מלוכשת-'אהבה שבדעת', זה בקשת השלום שמתחלת את התורה. והעבודה היא לגלות את השלום, מפני ימי הרע המסתירים,

ולכאורא מבואר בתורה ב' דרכים כיצד להתחיל לבא אל השלום, מצד אחד רבינו אומר שצריך לכפות את יצרו ולבנות את אותיות התורה שמלוכשים בתוך ימי הרע ולגלותם וע"ז יזכה למשמע קלין מלעילא, - אהבה שבדעת,

כלומר שתחילה צריך להתבונן בתוך הלבושים למצוא שם את החיות המסותרת, וע"ז אח"כ יזכה לאור האהבה שלמעלה מהזמן, וכן מוכח מזה שהקב"ה גנו את האור הגנוז בתוך התורה הנגלת א"כ צריך להתחיל ממנה,

טעם גן עדן

תורה ל"ג [ה]

התורה מדברת מאהבה ויראה

[א] בתורה ל"ג אומר רביז"ל שהתורה מדברת מאהבה ויראה, ובתורה הזו ברא הש"ת את העולם. ויש לדקדק מה משמעות הענין שהתורה מדברת מאהבה ויראה, האם הכוונה לכך שיש בתורה פסוקים בהם מדבר מאהבה ויראה, כמו 'אהבת' וכו', או כוונתו שכלליות התורה מדברת מאהבה ויראה, ואם כן, יש להבין מה משמעות הענין שהתורה מדברת מאהבה ויראה, והאם נוכל ללמוד מכך כוונה חדשה בלימוד התורה.

[ב] אך הנה, בהמשך המאמר מתבאר שהש"ת נעל ידי אהבתו שאהב את ישראל, הלביש את עצמו במידות והשיעורים שיש בתורה, כי יכן שיער ומדד על ידי אהבתו שרק באופן הזה כמו שהוא צווה לנו לקיים את המצוות, נוכל להשיג אותו.

[ג] כשאדם מתבונן כך בכל פרטי שיעורי התורה, איך בכל הימים והמאורעות שלו יש הוראות ברורות של התורה איך לעבוד ולעשות רצונו בפרטי פרטיות של שיעורים מדוקדקים, אזי הוא מבין כל התורה שלומד, חומש, משנה גמרא והלכה, הכל מדבר עמו ממש אהבה ויראה. והוא נותן חיות חדש בלימוד, להבין שביגיעת הלימוד להבין ההלכה, הוא בעצם דיבור של ה' שהוא אוהב אותו עמו.

בטחון והשתדלות

ה' בהשגחה פרטית, במדויק, בעת שנצטרך לכך. אכן, אין צריכים לחיות אך ורק על אמונה ובטחון; צריך גם פרנסה מסודרת, וכמובא בחיי מוהר"ן (אורת תקא) שרבינו אמר "שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה. אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת". כלומר, במקום שיעסוק אדם בהתחזקות במידת הבטחון, ידאג שתהיה לו פרנסה מסודרת, ויוכל להשקיע יותר בעניינים אחרים בעבודת ה'. אולם גם זאת רק מחמת חובת ההשתדלות. אפס כי עיקר ההשתדלות הוא תפילה. כמבואר בספרים אודות המן שאכלו בני ישראל במדבר, שהקב"ה הוריד להם בכל יום מנה המספיקה רק לאותו יום, ואילו מה שנשאר, נמס או התקלקל. מדוע לא הוריד להם קצת יותר; לשני ימים או שלושה? כדי שיהיו נושאים עיניהם לשמים כל יום מחדש, לבקש על מזונותיהם. זה לימוד חשוב לענייננו: אכן צריך לעשות השתדלות, אבל יש לזכור כי כל מה שנעשה זה לא יעזור לנו לקבל יותר מהקצוב לנו; העיקר הוא להרים עינים למרום ולבקש מה': 'רבונו של עולם, אני צריך פרנסה! אני פונה אליך, כי אתה כל יכול. הורני את הדרך בה אלך, כדי שאוכל לקיים את חובתי מצד ההשתדלות. אולם אחרי הכל, אין שנכון וישר לפניך - עשה עמי, ופרנסני מידך הרחבה והמלאה'.

אחת השאלות הראשונות שהאדם נשאל בבית דין של מעלה, היא השאלה: "נשאת ונתת באמונה?" בנוסף לפירוש הפשוט, אם עסקך עם בני האדם היה באמונה ובישור, אפשר גם לפרש שהכוונה היא האם הייתה לך אמונה בה' שיזמין לך את כל צרכיך בעתם ובזמנם. וכך אומר רבינו בלקוטי מוהר"ן (תורה כג) "כי יש פנים דקדושה, שהם אנפין נהורין, בחינת חיים, בחינת שמחה, ויש פנים דסטרא אחרא, שהם אנפין חשוכין, מרה שחורה, עבודת אלילים. ואלו בני אדם הנופלים בתאות מומן ואינם מאמינים שהקב"ה יכול לפרנס את האדם בסיבה קלה ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם אוכלי לחם בעצבון, כמו שכתוב: 'בעצבון תאכלנה' - ועצבות הוא מרה שחורה - אלו בני אדם נקשרים בפנים דסטרא אחרא, אלוקים אחרים, חושך".

אמת, כל אחד צריך פרנסה; ובפרט שהרבה הוצאות של האיש הישראלי הם בעניינים רוחניים, כגון הוצאת בניו לת"ת, הוצאות שבת ויו"ט, מאכלים כשרים וכדומה, שמסיבה זו אומר רבינו (ליקו"מ תורה כה) שעל ממון ישראל שורים 'גוונים עילאין'. אך רבינו רוצה שנסיד מאתנו את הדאגות סביב הפי-רנסה, את ההתרוצצות לאסוף הון, את המחשבות והבלבולים בענייני כסף, אלא נאמין שהכל בא מאת

עומק הפרשה

העדות הסודית

הקבצו ושמעו בני יעקב:

ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכניה, אמר שמא חס ושולם יש במטתי פסול, כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ואבי יצחק שיצא ממנו עשיו, אמרו לו בניו 'שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד' אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד, באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, אמרי רבנן היכי נעביד, נאמר ויהי לא אמרו משה רבינו, לא נאמר ויהי אמרו יעקב, התקינו שיהיו אומרים אותו בחשאי, אמר רבי יצחק אמרי דבי רבי אמי, משל לבת מלך שהריחה ציקי קדירה - [מאכל פחות, שאין רגילין לאכלו ואין נותנים אותו אלא למתק הקדירה בלבד], אם תאמר יש לה גנאי, לא תאמר יש לה צער, התחילו עבדיה להביא בחשאי (פסחים נו).

עומק העניין מבואר בספר הקנה (ענין יראת המקום) ובשער הכוונות (שם דרוש ה-ו), שהוא מרמז על המשכת האורות הגבוהים לשכינה הק' הנקראת בת מלך, בזמן שאינה יכולה להשיגם כראוי ואינה משיגה אותם אלא בהרחה בעלמא כאדם המריח מרחוק בחשאי, ורק משרתיה שהם הצדיקים הגדולים שמשרו נפשם על קדושת ה' ביחודא עילאה, הם ממשיכים לה אותם הארה בעלמא בסוד בחשאי.

אנו עדיין בתוך שבוע הלילולת מוהרנ"ת, והזמן גרמא להתחזק ללכת בדרכיו שהנהיג אותנו. כי יש לנו להתבונן קצת באיזה מסירות נפש ר' נתן לקח על עצמו להפיץ את ענין רביז"ל, ללמד לעם ישראל את הלימוד הקדוש של הרחמנות של השי"ת על העולם. כל סיפור חייו של ר' נתן הוא פלא גדול, האופן בו הפקיר את עצמו לגמרי רק בשביל ללמד עוד יהודי שידע מהשי"ת, ושידע איך להתקרב למעשה.

ר' נתן היה כולו רחמנות, הוא היה רחמן אמיתי, הוא הבין מרביז"ל מהו רחמנות אמיתית, שהוא הרחמנות שצריך לרחם על הנשמה, לא רחמנות שיש בעולם כיום להשפיע רק שפע גשמי של בני חיי ומזוני. רביז"ל הכניס בו רחמנות גדולה, שיכיר את הרחמים של השי"ת, ומכח זה השיג מהו נשמה יהודית, ואיך העולם הזה מרמה אותנו, ומתוך רחמנות כזו מסר את כל חייו הגשמיים והרוחניים, וקיבל על עצמו רדיפות גדולות, רק בשביל להמשיך את ענין רביז"ל, ולגלות לכל יהודי את מהות נשמתו, ללמד עוד איש ישראל כמה גדלה רחמנותו של השי"ת.

ר' נתן הסתלק מתוך התיבות 'חנן המרבה לסלוח', כי כל תנועת הנפש שלו היה תנועה של רחמנות. גם כאשר תבע מתלמידיו תביעות גדולות בעבודת ה', הכל היה מתוך תנועה של רחמנות גדולה עד מאוד. יכלה הנייר ולא יכלו התיאורים לתאר את הציור של אופן חייו הקדושים בלב בשר כזה של 'רחמנות'.

ר' נתן היה יודע אימתי לתבוע ולדרוש עוד, ואימתי לחזק ולחשל את הנופלים, וכל זאת מתוך הרחמים הגדולים, כי כשיש רחמנות אמיתית, אפשר לדעת מתי ואיך צריך לדבר עם התלמידים.

וע"כ כשבחינוך עסקינו, יש לנו להיות תלמידיו, לזכך את מנוע הפעולה, לפעול מתוך רחמנות שהצדיק מגלה לנו, רחמנות גדולה של השי"ת, על כל נשמה של איש ישראלי, להסתכל על כל ילד ועל כל תלמיד בעיניים של רחמנות, בעיניים של בן מלך שנתחלף להיות בן שפחה, שאז יש רחמנות גדולה עליו, ויש לשים מחשבות איך מגלים לנער את האמת שידע שהוא בן מלך, לא יעזור לצעוק עליו, איך מנערים אותו בשרש.

אין הכוונה לוותר כלל וכלל, כי פעמים שהויתור הוא אכזריות, איך יש לפעול את כל מה שפועלים, אך ורק מתוך רחמנות, הסתכלות פנימית של רחמנות של השי"ת על אותה הנשמה.

הפעולה מתוך רחמנות מגיע מהשגת הרחמים של ה', וממילא יש לעסוק בתפילה ותחנונים לעורר רחמים אצל ה' שיקרב את אותה הנשמה שיש באחירותינו לחננה.

וכמו כן יש לנו לעסוק לגלות לנער את הרחמנות הגדולה של ה', שידע מהרחמנות הזו בעצמה של השי"ת וכך ממילא יתקרב כראוי לתורה הנקראת 'רחמנא' [שכל סיבת ההתרחקות שהנערים אינם מכנים את התורה בשם 'רחמנא'].

◆ **בשורה טובה תדוּשן עָצָם:** בסיעתא דשמיא בשבועות אלו חודש השיעור המיוחד על התורה הזמנית - ל"ג - בעיון גדול המביא לידי מעשה, הנמסר מדי יום אחר שחרית כותיקין מאת הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א. השיעור מתקיים בביהמ"ד חסידי בוסלב 'מאירת עיניים' רח' מנחם משיב 1 פינת סורוצקין, ירושלים. ניתן להתחבר לשיעור החי במערכת 'קול הלשון', הקו היעודי לשיעורי הגה"ח שליט"א: 036171116. לקבלת דפי השיעורים כפי שנכתבים במקום (לא מוגה), ניתן לפנות למערכת הגליון.

◆ **יציגו מעינתך חוצה:** לרגל קע"ח שנה להסתלקות מוהר"ת זיע"א, מכון 'תורת הנצח' מודיעים על הוצאת מהדורה רביעית בתוך שנה (!) של ספרי 'ליקוטי הלכות' על שמונת רכזיו, למכירה במחיר הקרן ממש, בסך 160 ₪ לטו שלם. מהדורה יוצאת אחר שבשנה האחרונה נמכרו למעלה מארבעת אלפים סטים שלמים בהוצאתם, מלבד הדפסתם של מהדורות אחרות, אליהם העבירו את הטקסטים המוגהים והמופנים. כך הכל הורפסו בשנה האחרונה 18,000 סטים שלמים של ליקוטי הלכות!! ניתן לפנות למכון עבור: תרומות, מוקדי מכירה, וקבלת הטקסטים לצרכי הפצה בלבד: 0504128290.

◆ **פריקט השיעורים:** שיעורי הקבועים של החסיד רבי ישראל מאיר ברנר שליט"א: א. מדי יום שני בשעה 8:00 בערב, שיעור בספר 'ק סיפורי מעשיות'. ב. מדי ליל שישי בשעה 8:00 בערב, שיעור בליקוטי מוהר"ן ע"פ פרשת השבוע. ג. מדי שב"ק בסעודה שלישית, שיחת התעוררות בעבודת ה'. שיעורים אלו מתקיימים בביהמ"ד 'אהבת תורה' רח' זכריה הרופא 10 ירושלים. ד. מדי צפרא דשבתא, שיחת חברים יחד עם רבי יצחק אנגל שליט"א, בביהמ"ד פאר הנחל. ה. מדי יום שליש בשעה 6:30 בערב, שיעור חי למשך כשעתיים בפנימיות פרשת השבוע. השיעורים נמסרים בשידור חי ב'קול הלשון'. קו יעודי: 0732951319. לעדכונים: 0772263420. שמעו ותחי נפשכם!

י"ל ע"י מכון עלה לתורה
 בבל עניין או להצטרפות לניימי בדוא"ל
 A028080148@GMAIL.COM
 מקס או הודעה קולית: 02-8080148
 במתקנים מיוחדים:
 054-8591148 | 053-3175211
 המערכת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

ועל-כן גם יעקב אבינו קדם הסתלקותו מחמת שראה גדל הרשעות של הרשעים שיצאו מאפרים ומנשה, על-כן גם הוא תש כחו עד שלא ידע ללמד עליהם זכות ולקרבם, על-כן שאל, מי אלה? שאינם עליהם זכות לקרבם. עד שהשיב לו יוסף, בני הם, אשר נתן לי אלקים הזה. שהראה לו שגם הזה מעצמו נמצא זכות שיגע ומצא נקודות טובות גם בהרשעים שיצאו מהם. ועל-כן תבך בתרצה יעקב ואמר, 'קחם נא אלי ואברכם'. וזהו, 'ואנכי תרגלתי לאפרים', שצאמר על ענין זה, כמו שפרש רש"י שם. וזהו 'ואנכי תרגלתי לאפרים שאפלו כשהם בבחינת רגלין פדויא התחתונה, בבחינת 'והעל מרגלותי' גם אז תרגלתי רחמי בעקב שיטהפך דעתו עליהם לטובה לקרבם, שזהו בחינת הדרך של אפרים: 'ליקח' החמין, ה' טז

יהלום
 דרך השם יתברך להביט
 על הטובות שעושים ואף
 שנמצא בהם גם כן מה
 שאינו טוב, אינו מסתכל על
 זה: (לקי"ת ה"ב ט"ז)

מה יש לעשות בשבועות אלו של השובבי"ם בכדי לתקן?

א] גילו לנו הקדמונים תיקונים מיוחדים של תעניות וסיגופים לשבועות אלו. יש שנהגו לא לאכול דבר היוצא מן החי (בשר, חלב, ביצים וכיוצא) בימים אלו, ויש שנהגו כך לפחות יום אחד בשבוע.

אך חלק מהבחינה של תעניות הוא להתחזק מאוד לתקן את צורת האכילה, לאכול בדרך ארץ, במתינות וביישוב הדעת, לחשוב מאמונה, ולברך בכוונה.

ב] יש שכתבו תיקון של תעניות של דיבור, לשמור לימוד של שעות רצופות, אשר הוא תיקון נפלא לקדושה, כל אחד כפי כוחו. ואל ימתין בדווקא שיהיה לו הרבה 'רצופות' כי יש לזכור שכל התגברות קטנה של הימנעות בדיבור הוא תיקון גדול בפני עצמו.

ג] ישנם עוד כמה וכמה תיקונים לעניני קדושה המובאים בספרים הק', התקשרות לצדיקים, אמירת תיקון הכללי, קריאת שמע שעל המיטה בכוונה, אשר בכוחה להשחית כל המזיקים שנבראו באותו היום ר"ל וכו'.

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מוצ' בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות המצויות בהנחת תפילין (ז)

מאתחלה (הלי"ש ד כח. תשובות והנהגות ב כב).
 ג. אבל אם ירד הצבע לגמרי, הדין תלוי באיזה מקום של הרצועה:
 (א) אם הוא בחלק הרצועה שצריך לקשירה, כלומר ב'של ראש' החלק שמקיף את הראש, וב'של יד' החלק שכורכים על הזרוע בכדי לקשור אותו - הרצועה פסולה. ואם הניחו כן, עם ברכה (פשוט דזה מעכב לכ"ע, ראה הלן אות ב במ"מ שציינתי). ויש להזהר בזה במה שמצוי מאוד שבמקום שמהדקים את הרצועה ליד, שיורד הצבע שם (משנ"ב ל"ב ט). וכן מצוי ב'של ראש' שבמקום הקשר של הדלי"ת, יורד הצבע.

מאתחלה (הלי"ש ד כח. תשובות והנהגות ב כב).
 ג. אבל אם ירד הצבע לגמרי, הדין תלוי באיזה מקום של הרצועה:
 (א) אם הוא בחלק הרצועה שצריך לקשירה, כלומר ב'של ראש' החלק שמקיף את הראש, וב'של יד' החלק שכורכים על הזרוע בכדי לקשור אותו - הרצועה פסולה. ואם הניחו כן, עם ברכה (פשוט דזה מעכב לכ"ע, ראה הלן אות ב במ"מ שציינתי). ויש להזהר בזה במה שמצוי מאוד שבמקום שמהדקים את הרצועה ליד, שיורד הצבע שם (משנ"ב ל"ב ט). וכן מצוי ב'של ראש' שבמקום הקשר של הדלי"ת, יורד הצבע.

מאתחלה (הלי"ש ד כח. תשובות והנהגות ב כב).
 ג. אבל אם ירד הצבע לגמרי, הדין תלוי באיזה מקום של הרצועה:
 (א) אם הוא בחלק הרצועה שצריך לקשירה, כלומר ב'של ראש' החלק שמקיף את הראש, וב'של יד' החלק שכורכים על הזרוע בכדי לקשור אותו - הרצועה פסולה. ואם הניחו כן, עם ברכה (פשוט דזה מעכב לכ"ע, ראה הלן אות ב במ"מ שציינתי). ויש להזהר בזה במה שמצוי מאוד שבמקום שמהדקים את הרצועה ליד, שיורד הצבע שם (משנ"ב ל"ב ט). וכן מצוי ב'של ראש' שבמקום הקשר של הדלי"ת, יורד הצבע.

ב) ברצועה 'של ראש' בחלק שהרצועה יורדת אחרי הכריכה לצדדים עד 20 ס"מ, וברצועה 'של יד' עם החלק שנוצר לכריכה על האצבעות - לכתחילה אין להניח תפילין כאלו, ובשעת הדחק אפשר להניח, ולכתחילה צריך להשתדל לשמוע הברכה מאדם אחר, ואם אין ממי לשמוע הברכה, אפשר לברך עליהם (ראה בסיומן כז ח ובס"א ומשנ"ב מד, ובסיומן לג ח ובס"ב כב - כט, שבשיעור הנ"ל יש דעות אם הוא מעיקר הדין ולמעשה בשעה"ד אפשר להניח אפילו לברך. ולכאורה ה"ה לענינו. אכן לפי ספיקת הביה"ל שאפשר שצריך מדינת כולה שחור אף אחרי השיעור, א"כ א"א לברך. ולפיכך הכרעתי כנ"ל מש"כ עד החלק וכו', אף שכשיירה בשיעור בכדי לפשוט הרצועה עד האצבעות. מ"מ למעשה הוא נכון רק כשאין עושים ז' כריכות על היד, או כמ"ש בביה"ל

ב) ברצועה 'של ראש' בחלק שהרצועה יורדת אחרי הכריכה לצדדים עד 20 ס"מ, וברצועה 'של יד' עם החלק שנוצר לכריכה על האצבעות - לכתחילה אין להניח תפילין כאלו, ובשעת הדחק אפשר להניח, ולכתחילה צריך להשתדל לשמוע הברכה מאדם אחר, ואם אין ממי לשמוע הברכה, אפשר לברך עליהם (ראה בסיומן כז ח ובס"א ומשנ"ב מד, ובסיומן לג ח ובס"ב כב - כט, שבשיעור הנ"ל יש דעות אם הוא מעיקר הדין ולמעשה בשעה"ד אפשר להניח אפילו לברך. ולכאורה ה"ה לענינו. אכן לפי ספיקת הביה"ל שאפשר שצריך מדינת כולה שחור אף אחרי השיעור, א"כ א"א לברך. ולפיכך הכרעתי כנ"ל מש"כ עד החלק וכו', אף שכשיירה בשיעור בכדי לפשוט הרצועה עד האצבעות. מ"מ למעשה הוא נכון רק כשאין עושים ז' כריכות על היד, או כמ"ש בביה"ל

אמנם אם ניכר בהם איזה שינוי, חייבים לבדקם. כגון, אם יש סדקים בבית או בתיאורא, קילוף רציני בצבע. וכן אם היו התפילין במקום לח ביותר. או היו במקום חום, כגון בשמש, או מי שמחזיק אותם ברכ סגור, שאז עלולים מאוד להתקלקל, ורבים אין שמים לב לזה (מתוך הנסיון).

שחרות הרצועה

א. הלכה למשה מסיני שהרצועות חייבות להיות שחורות, ואם אינם שחורות, פסול אפילו בדיעבד (ש"ע לג ח וביה"ל ד"ה הלכה). ואם ירד הצבע רק מחלק של הרצועה - הדין כן:

ב. אם יש רק נקודות לבנות או סדקים עד שנראה קצת חלק הלבן מהרצועה, וכן אם היה הצבע קצת - כל שנראה לעין כרצועה שחורה - הרי זה כשר